

§1. VÍ DỤ VỀ BIỂU THỨC ĐẠI SỐ.

GIÁ TRỊ CỦA MỘT BIỂU THỨC ĐẠI SỐ.

I Kiến thức cần nhớ

1: Biểu thức đại số Các biến được nối với nhau bởi các phép toán (cộng trừ nhân chia , nâng lên lũy thừa) được gọi là biểu thức đại số

VD : $2a+b-1$, $3x^2 - xy + \frac{1}{7}$

2: giá trị của một biểu thức đại số : Để tính giá trị của một biểu thức đại số tại những giá trị cho trước của biến , ta thay các giá trị cho trước đó vào biểu thức rồi thực hiện các phép tính

VD : Tính giá trị của biểu thức $x^2y + xy^2$ tại $x=1$ và $y=\frac{1}{2}$

Giải : Thay $x=1$ và $y=\frac{1}{2}$ vào biểu thức ta có $1^2 \cdot \frac{1}{2} + 1 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$;

II: Bài tập

Bài 1. a) Tính giá trị của biểu thức: $A = 3x^2 - 2x - 5$ tại $x = 1$; $x = -1$;

b) Tính giá trị của biểu thức: $B = 3x - 5y + 1$ tại $x = \frac{1}{3}$, $y = -\frac{1}{5}$;

Bài 2. Tính giá trị của mỗi biểu thức sau :

a) $2x^2 - 3x + 1$ tại $x = -1$;

b) $5x^2 - 3x - 16$ tại $x = -2$;

c) $5x - 7y + 10$ tại $x = \frac{1}{5}$; $y = -\frac{1}{7}$;

d) $2x - 3y^2 + 4z^3$ tại $x = 2$; $y = -1$; $z = 1$.

Bài 3. Tìm giá trị của biến số x , y để mỗi biểu thức sau có giá trị bằng 0 ?

a) $(x + 1)(x^2 + 1)$;

b) $5y^2 - 20$;

c) $|x - 2| - 1$;

d) $|y - 1| + 5$;

Bài 4. Với giá trị nào của biến thì mỗi biểu thức sau có giá trị nhỏ nhất, tìm giá trị đó?

a) $A = (x - 1)^2 + (y - 1)^2 + 3;$

b) $B = |x - 3| + y^2 - 10;$

Bài 5. Một bể đang chứa 480 lít nước, có một vòi chảy vào mỗi phút chảy được x (lít). Cùng lúc đó một vòi tháo nước từ bể ra, mỗi phút lượng nước chảy ra bằng $\frac{1}{4}$ lượng nước chảy vào.

a) Hãy biểu thị lượng nước trong bể khi đồng thời mở cả hai vòi trên trong a phút.

b) Tính lượng nước trong bể biết $x = 50, a = 20;$

Bài 6. Viết các biểu thức đại số diễn đạt các ý sau:

a) Hiệu của a và bình phương của b ?
?

b) Hiệu các lập phương của a và b

c) Bình phương của hiệu a và b ?

d) Lập phương của hiệu a và b ?

Bài 7. Lập các biểu thức để tính:

a) Diện tích hình thang có đáy lớn là a (m), đáy nhỏ là b (m) và chiều cao là h (m) ?

b) Quãng đường ô tô đi được trong thời gian t (giờ) với vận tốc 45 km/h;

c) Thể tích của một hình hộp chữ nhật có chiều dài a (m), chiều rộng b (m) và chiều cao là h (m) ?

BÀI TẬP TỰ LUYỆN.

Bài 1 : viết biểu thức đại số để diễn đạt các ý sau

a. Tổng của số a và bình phương của số b

b) Hiệu của $2a$ và $2b$

c) Lập phương của tổng a và b

Bài 2 : cho biểu thức đại số $3x^2 + 2x - 1$. Hãy tính giá trị của biểu thức tại các giá trị $x = 0; x = -1; x = \frac{1}{3}$

Bài 3: Tính giá trị của biểu thức sau tại các giá trị đã cho tương ứng

a. $\frac{2a+5}{3a-6}$ với $a = -1;$

b. $2y + \frac{5}{2y-1}$ với $y = \frac{1}{4};$

c. $\frac{(a-b)^2 - 1}{a^2 - 1}$ với $a = 1\frac{1}{4}$; $b = \frac{1}{4}$;

d. $\frac{(y+2)^2}{2y} + \frac{y}{y+2}$ với $y = \frac{3}{2}$;

Bài 4 :

a. Với giá trị nào của x thì biểu thức sau $\frac{2x+1}{5}$ bằng 2; - 2; 0; 4

b. Với giá trị nào của x thì các biểu thức sau có giá trị bằng 0;

Bài 5 : Tính giá trị của biểu thức sau tại các giá trị đã cho tương ứng

a. $15x^3y^3z^3$ tại $x = 2$; $y = - 2$; $z = 3$

b. $-\frac{1}{3}x^2y^3z^3$ tại $x = 1$; $y = -\frac{1}{2}$; $z = - 2$

c. $\frac{2}{5}ax^3y^6z$ tại $x = - 3$; $y = - 1$; $z = 2$

Bài 6 : Tính giá trị của biểu thức sau tại các giá trị đã cho tương ứng

a. $6a^3 - a^{10} + 4a^3 + a^{10} - 8a^3 + a$ với $a = - 2$

b. $4x^6y^3 - 3x^6y^3 + 2x^2y^2 - x^6y^3 - x^2y^2 + y$ Với $x = 1$; $y = - 1$

Bài 7 : Tính giá trị biểu thức: $16xy^5 - 2x^3y$ với $x = 2$; $y = - 1$

Bài 8 : Cho $x=1$, $y=-1$. Tính các giá trị của biểu thức đại số sau với giá trị x,y đã cho

a) $M = x^2 + 2xy - 3x^3 + 2y^3 + 3x^3 - y^3$ b) $N = xy - x^3y^3 + x^5y^5 - x^7y^7 + x^9y^9$

c) $P = \frac{1}{3}x^2y + xy^2 - xy + \frac{1}{2}xy^2 - 5xy - \frac{1}{3}x^2y$

Bài 9 : Cho hai đa thức :

$A(x) = 2x^3 + 2x - 3x^2 + 1$

$B(x) = 2x^2 + 3x^3 - x - 5$

Tính giá trị của 2 biểu thức trên tại $x = 2$. Hãy so sánh A và B tại giá trị đó ?

Bài 10 : Tính giá trị của các biểu thức sau:

a/ $2x^2 - 3x + 7$ tại $x = 3$.

b/ $x^2y + 6x^2y - 3x^2y - 5$ tại $x = -2$, $y = 1$

Bài 11 : tìm giá trị của x để các biểu thức sau thức sau:

$A = 3x + 15$

$B = 2x^2 - 32$ có giá trị bằng 0

Bài 12 tính giá trị của đa thức sau:

$$P = -2xy^2 + 3xy + 5xy^2 + 5xy + 1 \text{ tại } x = -\frac{1}{2}; y = -1$$

Bài 13 Tìm giá trị của x để biểu thức sau có giá trị bằng 0

a) $P(x) = 2x - 7 + (x - 14)$

b) $Q(x) = x^2 - 64$

Bài 14 Cho đa thức $A = \frac{7}{2}x^4y^3 - 5x^2y^5 - 6y + 8x^2y^5 - \frac{1}{3}x^4y^3 - \frac{1}{2}y$

Tính giá trị đa thức A tại $x = -2$ và $y = \frac{3}{4}$;

hoc360.net